

Kristoffer Olesen Larsens prædiken store bededag

Taler

Kristoffer Olesen Larsen
Præst

Dato

27. april 1945

Sted

Esajas Kirke

Omstændigheder**Prædikentekst**

Esajas' Bog kapitel 55, vers 6-7

- 1 Søger Herren, medens han findes, kalder på ham, medens han er nær!

Og det er nu – aldrig i morgen, aldrig en anden gang. Altid nu, – det har aldrig tid at vente, og det er heller aldrig for sent, så længe det er nu.

5

- Gud er kun at finde nu; han er kun nær i dette øjeblik. Hvordan skulde vi ellers kunne finde ham, vi der kun er i nuet, altid er til i nuet, og som kun er til på dette sted, altid er til her og nu og aldrig er til på anden måde end her og nu. Nu i dette øjeblik, og der, hvor du i dette øjeblik befinder dig. Det er virkelig ikke sådan at forstå, som man kan høre det ved vækkelsesmøder, at vi har da en vis betænkningstid, inden vi dør eller bliver for gamle til at blive omvendt, – så regnes der dog med en fremtid, en chance, så er det dog ikke nu, ikke her; – der er tid til, at jeg kan komme et andet sted hen, hvor jeg har bedre chancer for at kalde Gud til, der er mulighed for en tid, hvor jeg vil have lettere ved at finde ham. Altid nu og altid her. Nu er Gud at finde, her er han nær.

15

- Dette nu og dette her er altid ubelejligt. Netop nu er vi ganske ligegyldige og sløve, netop her har vi ingen brug for det. Det er derfor fristende at afvente et belejligere øjeblik eller søge at tilvejebringe et sådant. Sådant lige i øjeblikket er vi ikke i stemning til at forstå noget af det; vi føler ingen trang til evangeliet, vi føler ingen skyld, ja, vi ved lige ud sagt ikke, hvad vi skal med det. Kunde vi blot finde et mere passende tidspunkt og finde det sted, hvor ordet giver genklang i os, hvor vi har en fornemmelse af, at der er noget om det. Hvis vi kunde finde en provins i vort sjæleliv, hvor der var plads for det, – hvor det udfyldte en mangel.

25

Om vi dog først kunde få tid til at blive religiøse eller for eksempel komme til at

føle os brødebetyngede; om ordet blot ikke traf os travlt beskæftiget med andre ting, og mens der slet ingenting er i vejen, mens vi slet ingen brug har for Gud.

30

Men det er nu sådan, at alt, hvad evangeliet siger, siger det os nu, alt, hvad det bringer os, bringer det os nu. Hvad det ikke giver os nu, giver det os slet ikke. Og vil vi ikke høre det, før vi bliver bedre forberedt, så vil vi i virkeligheden slet ikke høre det.

35

Og hvis vi så søger at finde et belejliger øjeblik, et mere velegnet sted, så bedrager vi kun os selv. Det, vi vil, er jo at finde råd mod, at alt er så ligegyldigt, at livet er os øde, at alt afhænger af vor lyst, – at tilværelsen, at Gud ikke vil os noget, at der hverken er håb eller frygt, er der intet er, vi skal, fordi der intet ansvar er og derfor heller ingen Gud. Det er en tilstand, hvorom det i Bibelen hedder: hverken kold eller varm. Og så hjælper det ikke, at vi hænger i med at bedre på det. Den, der kender noget til de kirkelige forhold her til lands, vil ikke have undgået at bemærke, at der er noget anstrengt ved det hele; vi forsøger at gøre evangeliet og vor næste til det, de slet ikke er for os. Det er så velment, så hæderligt og ærligt og i grunden så latterligt i al sin ligegyldighed. Man har en fornemmelse af, at al den kristendom ikke betyder noget videre for én, og derfor har man så travlt med at få den til at betyde noget mere. Hele det danske kirkeliv også i dets bedste skikkelse minder om Baals profeter, der gjorde alt for at gøre indtryk på deres gud og kalde ham til, – at finde en belejlig tid og et passende sted for Gud i den danske kirke. Og så denne uhyggelige fornemmelse, som man allesammen har: at hvis kirken og kristendommen og Vorherre selv en skønne dag forsvandt, så var der såmænd ingen, der vilde savne dem. Vi kunde ganske roligt fortsætte, som om ingenting var hændet, og det var der jo heller ikke. Snakke, lave vækkelse, øve velgørenhed, pudse på vor samvittighed, øve os i sjælero, håbe på det bedste og berede os på det værste: at det var løgn allesammen, og det var dog ikke så slemt endda, – det kunde vi vel endda.

50

55

Man siger helst ikke højt, at Gud er død. Men det er han nu, – ellers havde man virkelig ikke haft så travlt med at opleve ham. Heller ikke, at ens ærlige, pæne og fromme kristendom er én så inderlig ligegyldig, – men det er den nu, – ellers havde man ikke haft så travlt med at gøre alvor af den.

60

Nu kunde man jo spørge mig, om jeg har nogen bedre udvej at anvise, siden jeg ikke viger tilbage for at kritisere vor kirkes kristendom. Men det har jeg aldeles ikke. Jeg har såmænd forsøgt mig med alle de gamle udveje og spekuleret over

65

nye, – altsammen uden held.

70 Der er virkelig ingen anden tid end nu og intet andet sted end her. Midt i sløvheden og ligegyldigheden, dette uhyggelige sted, hvor der hverken er sorg eller glæde, hverken er frygt eller håb, hverken ansvar eller frihed. Mens livet er øde, og det hele ikke betyder noget. Se sådan er vort nu og sådan vort sted. Og så står der: Søger herren nu, kalder på ham, mens han er nær.

75 At søge Gud i dette vort nu og på dette sted, det er at søge ham i angeren. Der er nemlig det ved det, at når vi søger Gud i angerens bekendelse af vor vantro og ligegyldighed, så behøver vi slet ikke at afvente en tid, da vi er blevet mere religiøse, føler større trang, har brug for Gud o. s. v., så er det belejligt at høre og forkynde evangeliet nu på dette sted:

80 Den ugudelige forlade sin vej og den uretfærdige sine tanker og omvende sig til Herren, så skal han forbarme sig over ham; thi han er meget rund til at forlade.

Anger er ikke at være ked af, men at bekende at man elsker det, som man
85 bekender som skyld: at livet er blevet os ligegyldigt, at der slet intet er, vi skal, – at vi har smøget forpligtelsen af os og befinder os vel derved; at vi har vænnet os til at leve uden frygt og uden håb; at vi hverken elsker eller hader. At vi dør uden angst og uden håb, – fordi vi ikke ser andet i livet end et tidsfordriv og en anstrengelse for at tilfredsstille os selv. Vore veje, vore tanker er der ikke noget at
90 stille op med, dem må vi forlade, dem må vi vende om fra, de ender blindt.

Men det er evangeliet, at Gud er meget rund til at forlade; at den, der står i skylden, forbarmer han sig over. Hvad trænger vi da til, vi som jo ikke synes at trænge til nogetsomhelst, skønt alt vort eget i virkeligheden er håbløshed og ikke
95 vil os noget. Vi trænger til, at Gud vil os noget, at han vil sætte os livet for, så det ikke er meningsløst, at han i sin tilgivelse vil give os frimodighed til i angeren at lytte til hans ord.

Kilde

100 Manuskript taget fra Olesen Larsen, K. (1969) Fyrre prædikener, 174-177, Privattryk, efter aftale med K. Olesen Larsens søn, Severin Olesen Larsen

Kildetype

Dokumentation i bogværk

Tags

Danmarks besættelse 1940-1945, Prædiken, Prædikener fra 1900-tallet, Store bededag, Tidehverv

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/kristoffer-olesen-larsens-praediken-store-bededag>

110

115

120

125

130

135

140